

1

—Aquesta actriu és molt gran. Té la meva edat. És impossible que faci de Blanca.

—No et preocupis, Milena. Li posarem una cua com la que portes tu, unes espardenyes de Cadaqués i ja veuràs que resultarà molt creïble saltant per les roques.

—No. És impossible. De debò.

No havia estat fàcil. Des de la publicació de *També això passarà* el 2015, els drets per a la pel·lícula havien passat per tres productors, diversos directors i un munt d'actrius. Pel camí, havia perdut la meva agent

(m'havia acomiadat), el meu editor originari s'havia jubilat (i havia estat feliçment substituït per l'única altra editora en llengua espanyola que havia vist el potencial de la novel·la i havia mostrat interès a publicar-la) i havia escrit tres o quatre llibres més.

Mai havia cregut realment que fes una pel·lícula, o només molt al principi, quan va esclatar la bogeria per la novel·la entre els editors del món. No havia volgut llegir cap de les versions del guió (ara que sé tot el que sé i que segueixo sense haver-lo llegit perquè ja no serviria de res, em sorprenen la meva tosquesa, arrogància i falta de curiositat cap a una cosa que em concernia d'una manera tan directa). Hi va haver tres productors interessats a comprar els drets de la pel·lícula. Amb el primer vam dinar al Flash, era molt amable i tenia ganes de complaure'm (de sobte, als quaranta anys, sense haver fet res especial —només havia escrit un segon llibre una mica millor que el primer—, el món es va omplir de gent que volia complaure'm, congraciar-se, convence'm, donar-me coses, estar d'acord amb mi; afortunadament, aquest efecte —al qual és molt difícil resistir-se i que sol convertir persones interessants i assenyades en cretins absoluts, o almenys això és el que em va succeir a mi— va durar fins que vaig publicar la meua tercera novel·la, que va ser un fracàs estrepitos), però de l'actriu que tenia al cap per interpretar el meu paper només va ser capaç de dir que era sexi i elegant; de la

novel·la no en va dir res. I el do de ser sexi, encara que sigui un do valuós i important, és un do complementari, no un dels dons capitals; per si sol no serveix per a res, només interessa el que és sexi i alguna cosa més, sexi i torturat, sexi i intel·ligent, sexi i divertit, sexi i misteriós, sexi i estrany; sexi i res més no serveix per a res, només serveix per als adolescents.

El segon era un productor francès; va venir des de París, vam dinar a la platja, no va parlar gaire, era seriós. Hauria hagut de triar-lo a ell. Finalment, em vaig decantar pels últims que vaig conèixer, uns argentins que tenien plans d'associar-se amb una productora espanyola. No sabia res de les pel·lícules que feien o del cinema que els interessava, i quan el meu exagent em parlava del tema i de les reunions que tenia sobre aquest tema l'escoltava com de passada, amb una certa esperança, però sense cap mena de fe.

La dita del meu pare «*matar al tigre y asustarse del pellejo*» s'ajustava molt bé a la meva personalitat: no era capaç de prendre possessió de les coses (des de petita tot el que tenia i que m'importava, en un moment donat, s'evaporava entre els meus dits). No era del tipus de persona que arribava a un territori, hi clavava la bandera i el feia seu. Sentia que res era meu, que tot estava permanentment en perill de dissolució. Havia escrit una novel·la, però quan la vaig tenir entre les mans vaig ser incapaç d'assumir realment el que havia fet. I l'èxit (que per a un escriptor

normal és sempre un èxit parcial i millorable, és a dir, un petit fracàs) m'havia acabat de desposseir del tot.

Em vaig convertir en tres persones: l'escriptora professional que en privat es matava per una frase; l'escriptora pública, que deia que en realitat res tenia gaire importància i que el dia de la festa de celebració de *També això passarà*, quan el llibre ja s'havia venut a més de trenta idiomes, va pensar que no tornaria a escriure una línia més en la seva vida, i la dona normal, ni escriptora, ni artista, que no carregava amb cap creu i que seguia amb la seva vida, a vegades molt feliç, a vegades molt desgraciada, gairebé mai en un terme mitjà.

En qualsevol cas, l'actitud que tenia en relació amb la meua escriptura i els meus llibres, molt femenina i probablement equivocada, era: «Oh!, no és important, no, no. Parlem d'una altra cosa». Quan em demanaven que recomanés un llibre meu, deia que el que havien de fer era llegir Colette o Virginia Woolf (em meravellaven els autors que a la Fira del Llibre eren capaços de recomanar sense rubor els seus llibres, assegurant als seus futurs lectors que els encantarien), Shakespeare o Proust. I alhora em considerava la millor escriptora del món, clar.

La meua vida de dona era la que ocupava més espai: els fills, els nòvios, els morts, els amics, els comptes, el pas del temps, el descobriment que ja no ets

jove, la nova passió i curiositat per la joventut, com quan passes per davant d'una casa en què vas viure feliç durant un temps i et preguntes com seran els inquilins actuals i sents per ells (especialment per elles) un corrent de simpatia automàtica, i et sembla que en certa manera les coneixes íntimament i profundament perquè tu també hi vas viure. En veure-les, a més d'alegria i admiració, sentia també una mica de vergonya per haver estat expulsada definitivament d'aquella casa, perquè la vida ja no em semblés sempre tan bonica com a elles i perquè amb la meva sola presència física no contribuís a fer que ho fos. Com deia Txékhov, la vida havia passat, però la bellesa també.

I un dia vaig rebre un contracte, el vaig signar alegrement (és a dir, sense llegir-lo, sense llegir la lletra petita, ni tampoc la grossa; seguia sense agent, continuava sent una persona que no es llegia els contractes, que no es llegia la lletra petita, que pensava que la lletra petita mai no hauria hagut d'existir perquè era el que solia fastiguejar més), em van assegurar que aquesta vegada la pel·lícula sí que es faria («clar, clar», vaig dir) i em vaig oblidar una vegada més del tema.

Van passar els mesos, vaig acabar *Assaig general*, es va publicar i vaig començar la interminable ronda de promoció, que resulta més àrdua si és possible que escriure, perquè és més estèril i perquè intentar vendre's a si mateix és sempre un exercici lamentable, tant en l'amor com en el treball. (Cada vegada que m'he adonat que estava intentant convèncer algú que m'estimés, he sortit corrents. Ningú es posa voluntàriament en aquesta situació, t'hi posa sempre l'altre, i la resposta és només un acte de bona voluntat, ingenu, infantil i desesperat, en adonar-te que la persona que tens davant no t'estima.) Si escrius i tens sort, al final del procés tens un llibre, la qual cosa no deixa de ser un miracle, però amb les entrevistes comences no tenint res i acabes igual, però més cansat i deprimit. Havia dedicat els últims deu anys de la meua vida a intentar deixar de tractar els periodistes com si fossin Truman Capote, els homes com si fossin Superman i les dones com si fossin la meua mare. Amb escàs èxit en tots els casos.

L'altra part de la promoció, la trobada amb els lectors, la signatura d'exemplars i les presentacions, és molt més agradable, però també resulta esgotadora. Per què, després d'haver-me deixat la pell escrivint un text, pensava que calia deixar-me-la altre cop en persona amb gent que l'única cosa que volia era transmetre'm el seu afecte i el seu interès? Acabava malalta i a urgències cada vegada. Així sabia

que la promoció havia acabat, quan ja no m'aguantava dreta.

En aquella ocasió ja tenia al cap la novel·la següent, el llibre nou funcionava i tot estava més o menys en ordre, és a dir: tant en l'aire com de costum.